

Raadsvergadering d.d. : 21 april 2022

Afdeling : Beleid en Ontwikkeling

Portefeuillehouder : Wethouder S.C.A. Luijten

Onderwerp : Beleidskader kunst en cultuur 2022 –
2025 Gemeente Bergeijk

Betreffend onderdeel : Taakveld 5 "Sport, cultuur en recreatie"
programmabegroting

Samenvatting

Na vaststelling van de kadernota Kunst en Cultuur in 2009 hebben verschillende positieve ontwikkelingen plaatsgevonden op het gebied van kunst en cultuur in onze gemeente. We kennen een rijk palet aan culturele verenigingen en hebben een bruisend cultureel voorzieningenniveau wat zich kan meten met grotere gemeenten. Hier zijn we bijzonder trots op! We hebben het beleidskader kunst en cultuur geactualiseerd, passend bij de huidige tijd.

Inleiding

De huidige kadernota Kunst en Cultuur is vastgesteld in 2009. In de tussentijd hebben verschillende positieve ontwikkelingen plaatsgevonden op het gebied van kunst en cultuur in de gemeente Bergeijk. We hebben de beschikking over een rijk palet aan culturele verenigingen. Daarnaast is er de laatste jaren hard gewerkt aan nieuwe onderdelen, zoals cultuureducatie. Uw raad heeft de opdracht gegeven om een actueel beleidskader kunst en cultuur op te stellen. Hiervoor is aan Kunstloc Brabant de opdracht gegeven om dit beleidskader mee te ontwikkelen. Het begrip cultuur verwijst naar producten en activiteiten op het brede gebied van de kunsten (zoals beeldende kunst en vormgeving, film, podiumkunsten) en de mensen en instituties die zich daarmee bezighouden (zoals kunstenaars en culturele verenigingen). Een onderdeel van dit beleidskader betreft Kunst en Vormgeving in de Openbare Ruimte (KVOR) en processen om kunst in de openbare ruimte te realiseren. U treft bijgaand het vernieuwde beleidskader kunst en cultuur 2022 - 2025 aan.

Voorstel

1. De kadernota Kunst en Cultuur Bergeijk 2010 – 2013 in te trekken;
2. Het Beleidskader kunst en cultuur 2022 – 2025 Gemeente Bergeijk vast te stellen;
3. De bestemmingsreserve Kunst in te stellen;
 - a. Voor Kunst en Vormgeving in de Openbare Ruimte en de Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving € 30.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve Ruimtelijke Ontwikkeling Leefbaarheid en vestigingsklimaat (ROL) en dit bedrag te doteren aan de bestemmingsreserve Kunst;
 - b. Voor Kunst en Vormgeving in de Openbare Ruimte en de Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving vanaf 2023 jaarlijks € 10.000 te doteren aan de bestemmingsreserve Kunst ten laste van het begrotingsresultaat.
4. Onttrekkingen uit de bestemmingsreserve Kunst mogen plaatsvinden op basis van een collegebesluit in het kader van de realisatie van kunst in de openbare ruimte tot een bedrag van maximaal € 30.000, mits er voldoende middelen in de bestemmingsreserve Kunst zijn opgenomen.

Beoogd effect

Het doel van het nieuwe beleidskader kunst en cultuur 2022 - 2025 is om (a) het beleid in lijn te brengen met de huidige stand van zaken, waarbij de huidige kunst- en cultuurnota uit 2010 wordt geactualiseerd en (b) om een slag te slaan in de samenwerking tussen verschillende culturele partijen, het aanbod in Bergeijk en de procedure rondom kunst in de openbare ruimte. De gemeente Bergeijk wil hiermee een aantrekkelijk en stimulerend aanbod van kunst en cultuur voor haar inwoners behouden en verbeteren.

Argumenten

1.1 De kadernota Kunst en Cultuur Bergeijk 2010 – 2013 is toe aan actualisatie

In de periode vanaf 2010 zijn meerdere stappen gezet om de culturele infrastructuur in de gemeente Bergeijk verder te ontwikkelen. Sinds de vorige kadernota Kunst en Cultuur is onder andere gewerkt aan een educatieve infrastructuur. We doen het goed in de gemeente Bergeijk. Voor alle ontwikkelingen verwijzen we u graag naar hoofdstuk 2 en hoofdstuk 4 van bijlage 3.

2.1 Kunst en cultuur in de gemeente heeft een positieve invloed op ons leefklimaat

Kunst en cultuur draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van inwoners, maar ook aan een levendige gemeenschap. Denk hierbij aan de vele culturele (amateur)verenigingen die we kennen in de gemeente Bergeijk. We vinden als gemeente onze (culturele) verenigingen belangrijk, en pakken samen met inwoners en verenigingen uitdagingen en opdrachten aan op het gebied van leefbaarheid. De culturele sector maakt hier een belangrijk onderdeel van uit. Daarnaast wordt onder andere geïnvesteerd in theater de Kattendans, een grote culturele voorziening in Bergeijk.

2.2 Het nieuwe kunst- en cultuurbeleid past bij De Natuurlijke Aard (DNA) van Bergeijk

Het DNA van Bergeijk komt terug binnen verschillende onderdelen van het nieuwe beleidskader:

- a. Het beleidsdoel om de verhalen en het rijke verleden van de gemeente Bergeijk te gebruiken bij de profilering van de gemeente Bergeijk;
- b. Nieuwe voorstellen voor de realisatie van kunst in de openbare ruimte zullen langs drie lijnen worden beoordeeld, waarvan twee lijnen gaan over het DNA;
 - a. Het artistieke DNA van Bergeijk;
 - b. Het sociale, cultuurhistorische en geografische DNA van de zes dorpskernen zoals verwoord in het DNA-boek;
 - c. Incidentele kaders om kunstwerken te realiseren (inspelen op onverwachte kansen).

2.3 In het proces om te komen tot een nieuw beleidskader zijn verschillende belanghebbenden betrokken

Kunstloc is gestart met verkennende gesprekken met de gemeente en een aantal belanghebbenden op het gebied van cultuur in Bergeijk, van zowel professionele organisaties als de amateurkunst. De analyse van onze culturele infrastructuur in hoofdstuk 5 van bijlage 3 is deels afkomstig uit deze gesprekken. Daarnaast heeft een informatiebijeenkomst plaatsgevonden, waar een aantal actiepunten uit naar voren is gekomen. Een actiepunt sluit aan op het beoogd effect om een slag te slaan in de samenwerking tussen verschillende culturele partijen, door de behoefte om in te zetten op verbinding van bestaande vrijwilligers, organisaties en initiatieven.

2.4 Een onafhankelijke adviescommissie kunst leidt tot een transparant proces over de realisatie van kunst in de openbare ruimte

In het beleidskader worden in hoofdstuk 7.6 nieuwe beleidsdoelen genoemd ten aanzien van kunst in de openbare ruimte, waaronder het instellen van een nieuwe, onafhankelijke Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving. Ook in het uitvoeringsprogramma is dit speerpunt verwerkt. Deze adviescommissie zal naar verwachting bestaan uit een aantal onafhankelijke deskundigen die ons college adviseren. In het nieuwe beleidskader zijn de kaders rondom (de realisatie van) kunst in de openbare ruimte herijkt, waarmee de adviescommissie heldere kaders heeft om een onafhankelijk, gefundeerd oordeel te geven over een eventueel nieuw kunstwerk.

3.1 Dit voorstel leidt tot transparantie van de middelen

In de huidige kadernota Kunst en Cultuur 2010 – 2013 is bepaald dat de gemeente jaarlijks € 10.000 stort in een bestemmingsreserve, ten behoeve van de realisatie van kunst in de openbare ruimte. Indien

een kunstwerk aangeschaft zou worden, dan kon een onttrekking worden gedaan uit deze reserve. In 2019 heeft uw raad bepaald bij de vaststelling van de nota reserve en voorzieningen dat deze middelen integraal onderdeel gaan uitmaken van de bestemmingsreserve ROL. Met het instellen van de bestemmingsreserve Kunst wordt het transparant welke middelen beschikbaar zijn voor de realisatie van kunst in de openbare ruimte.

4.1 Dit voorstel leidt tot meer mogelijkheden in de realisatie van kunst in de openbare ruimte

Met de onttrekking van een "startkapitaal" uit de bestemmingsreserve ROL en een jaarlijkse dotatie ten behoeve van de realisatie van kunst in de openbare ruimte, investeert de gemeente structureel in kunst. Ook wordt middels de onafhankelijke adviescommissie geïnvesteerd in een kwalitatief, transparant proces rondom de realisatie van kunst. Daarnaast worden hiermee de drempels verlaagd om kunst in de openbare ruimte te realiseren. Voor de uitvoering van de gestelde kaders hoeft tot een bedrag van € 30.000 voor de realisatie van kunst in de openbare ruimte geen financieel voorstel te worden aangeboden aan uw raad, mits deze middelen beschikbaar zijn uit de bestemmingsreserve Kunst, waardoor de nieuwe adviescommissie en uw college zelfstandig kunnen functioneren.

Kanttekeningen

3.1 In het verleden liepen de middelen voor de realisatie van kunst in de openbare ruimte op, waardoor is besloten deze middelen te plaatsen in de bestemmingsreserve ROL

Zoals genoemd bij argument 4.1 is in de huidige kadernota Kunst en Cultuur 2010 – 2013 al bepaald dat de gemeente jaarlijks € 10.000 stort in een bestemmingsreserve Kunst. Met het instellen van de nieuwe bestemmingsreserve Kunst, het onttrekken van middelen uit de bestemmingsreserve ROL en een jaarlijkse dotatie, bestaat de kans dat deze middelen in de toekomst weer gaan oplopen in de begroting, mocht er in verhouding niet voldoende worden geïnvesteerd in de realisatie van kunst in de openbare ruimte.

Financiën

Middels dit voorstel wordt de bestemmingsreserve Kunst ingesteld. Hiervoor wordt eenmalig € 30.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve ROL en jaarlijks, met ingang van 2023, vindt een dotatie plaats van € 10.000 ten laste van het begrotingsresultaat.

Communicatie

Het nieuwe beleidskader kunst en cultuur 2022 - 2025 zal na vaststelling worden gepubliceerd in de CVDR, het digitale gemeenteblad, de Eyckelbergh en op de website. Daarnaast wordt het nieuwe beleidskader actief gedeeld met gesprekspartners van Kunstloc waarmee de culturele infrastructuur van Bergeijk en vragen die hebben geleid tot het nieuwe beleidskader zijn beschreven. Wanneer in de toekomst uw college besluit een nieuw kunstwerk in de openbare ruimte aan te schaffen, tot een bedrag van € 30.000, wordt uw raad hier middels een raadsinformatiebrief en/of via de reguliere P&C cyclus over geïnformeerd.

Uitvoering

In het beleidskader worden een aantal gerichte doelen benoemd, die na vaststelling door uw college kunnen worden opgepakt. Dit zijn de speerpunten voor de jaren 2022 – 2025. De gemeente neemt hiervoor het initiatief maar betreft partners uit het veld tijdig in deze uitvoering. Allereerst zal uw college na vaststelling van het beleidskader een besluit nemen over het instellen van een nieuwe adviescommissie beeldende kunst en vormgeving. Voor de overige uitvoeringsplannen verwijzen we u naar hoofdstuk 8 van bijlage 3. Mocht uw college kunst in de openbare ruimte willen realiseren boven de € 30.000, dan zal dit middels een separaat raadsvoorstel aan uw raad worden voorgelegd.

Bijlagen

1. Kadernota Kunst en Cultuur Bergeijk 2010 – 2013;
2. Concept raadsbesluit beleidskader kunst en cultuur 2022 – 2025 Gemeente Bergeijk;
3. Beleidskader kunst en cultuur 2022 – 2025 Gemeente Bergeijk..

Advies Raadscommissie

De commissie MZ heeft in haar vergadering d.d. 5 april 2022 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 21 april 2022 als hamerstuk/bespreekstuk.

<Wordt ingevuld door Griffier>

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

H.A.J. Loos
Secretaris

A. Callewaert – de Groot
Burgemeester